



ישיבת המתמידים "מאור שרגא"

בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
רמת ויז'ניץ חיפה

בס"ד

פרשת "לך לך"

חשון תש"פ

"וילך אברם כאשר דבר אליו ד' " (י"ב ד'). כשאמר השי"ת לאברהם אבינו ללכת "אל הארץ אשר אראך", תיכף ומיד הלך, מבלי לשאול קושיות למה ולאן. וזה הפי': "וילך אברם" אברהם אבינו הלך, "כאשר דבר אליו ד' " מיד כשדבר אליו השי"ת, ללא שהיות. (מקור ברוד)

*

"ואברם כבד מאד במקנה בכסף ובזהב" (י"ג ב'). שהיה לו למשא כבד, מה שהשפיע לו השי"ת מקנה, כסף, וזהב.

*

"הפרד נא מעלי אם השמאל ואימינה" (י"ג ט'). י"ל ע"פ מה שאמרו חז"ל (סוטה מז.) 'לעולם תהא שמאל דוחה וימין מקרבת', כך אמר אברם אבינו ללוט: "אם השמאל" אף אם אדחה אותך בשמאל, "ואימינה" אקרב אותך בימין...

*

"ושמתי את זרעך כעפר הארץ" (י"ג ט"ז). לכאורה אחרי שאברם שמע הבטחה זו אמר (ט"ו ב'): "מה תתן לי ואנכי הולך עירי ובן משק ביתי הוא דמשק אליעזר". ורק אחרי שהקב"ה הוציא החוצה ואמר לו "הבט נא השמימה...כה יהיה זרעך" האמין בד' ? אלא אברהם הבין "ושמתי זרעך כעפר הארץ" שבניו יהיו כעפר 'גשמיות', כזה יש לי את אליעזר מנהל משק 'גשמיות'. אני רוצה בנים שיהיו 'רוחניים', אזי הבטיח לו הקב"ה "הבט השמימה...כה יהיה זרעך", אז האמין אברהם ובטח, כאלו בנים אכן רצוני שיהיה בהם רוחניות... (הרב י.ד. גרוסמן שליט"א מגדל העמק)

*

"ומלכי צדק מלך שלם הוציא לחם ויין והוא כהן לאל עליון" (י"ד י"ח). לכאורה היה צ"ל "ומלכי צדק מלך שלם כהן לאל עליון הוציא לחם ויין"? אלא ידוע שמלכי צדק מלך שלם היה שם בן נח ומדתו היתה תלמוד תורה יומם ולילה, ואברהם אע"ה מדתו היתה גמילות חסדים והכנסת אורחים. וכאשר נפגשו שני הצדיקים, הוציא ולמד כל אחד מחברו דרך עבודתו להשי"ת. וזה הפי': "ומלכי צדק מלך שלם הוציא" מאברהם אבינו "לחם ויין" מצות הכנסת אורחים להאכיל ולהשקות כל עובר ושב, "והוא" אברהם אבינו הוציא ממלכי צדק מדת "כהן לאל עליון" ללמוד תורה יומם ולילה. (רבי מאיר מפרימשלאן)

*

"הוציא לחם ויין" (י"ד י"ח). ס"ת "אמן", ללמדנו על ההשפעות הנפלאות הבאות כתוצאה מעניית אמן בכוונה אחר כל ברכה. (וכל מאמינים – בן גרני)

*

"הבט נא השמימה וספור הכוכבים...כה יהיה זרעך" (ט"ו ה'). "הבט השמימה" למרות שידוע אתה מראש כי לא תוכל לספור את הכוכבים, הרי אתה מביט השמימה ומנסה לספור. "כה יהיה זרעך" כך ינהגו בניך, הם לא יעריכו את הרצון במידת היכולת, אלא את היכולת במידת הרצון.

(רבי מאיר שפירא)

"הפרד נא מעלי" – להיות טוב לכל אחד, אך לא עם כל אחד

מובא בספר "מסילת ישרים" (פרק י"ט מחלקי החסידות): שיהיה האדם לעולם מטיב לבריות בגוף, בממון, ובנפש. ע"כ.

זאת מצינו אצל אברהם אבינו שהיה מטיב לבריות: **בגוף** – רדף להציל את לוט (בראשית י"ד - י"ד ט"ו), **בממון** – נטע אש"ל בבאר שבע (שם כ"א ל"ג), **ובנפש** – זיכה את הרבים וקרבים ליהדות (שם י"ב ה'). שמו של אברהם אבינו נתפרסם בכל העולם כעמוד החסד!

בנה מבנה עם פתחים לארבע רוחות השמים, וכל מי שבא לביתו רעב יצא שבע. אין הוא ממתין שהרעבים יבואו אליו, אלא הוא רודף אחריהם, אין הוא מאכיל אותם רק פת במלח, אלא כל טוב. כאשר יש גזירת הפיכה על אנשי סדום הרשעים, מנסה להתווכח עם הקב"ה, חפץ הוא להמתיק את גזר דינם הנורא. כאשר לוט נמצא בסכנה, מיד מסתכן ויוצא למלחמה להצילו.

אולם כאשר יש אי הבנה עם לוט, אומר לו אברהם: "אל נא תהי מריבה ביני ובינך ובין רועי ובין ר'עך כי אנשים אחים אנחנו". ומה העצה? הפרד נא מעלי!
כיצד מעשה זה יאה לאדם שהוא סמל החסד? אלא ידועה אמרתו של בעל ה"אהבת ישראל" זיע"א: "זיין גוט צי יעדן אבער נישט מיט יעדן" – תהיה טוב **לכל** אחד, אך לא עם כל אחד!

אברהם אבינו בא ללמדנו יסוד ביחסי איש לרעהו, להיות טוב לכולם אך לא עם כולם. כאשר זה נוגע לענייני חינוך ויהדות: "הפרד נא מעלי, אם השמאל ואימינה", חסד ואהבת הבריות לא סותר לקנאות בחינוך ויהדות, ולפירוד.

בעל ה"באר מים חיים" מפרש: "אם השמאל" אף אם אדחה אותך בשמאל, "ואימינה" אקרב אותך בימין. וכפי שמובא (בראשית י"ד י"ד): "וישמע אברם כי נשבה אחיו", ופי' אברהם בצדקתו כאשר נשבה לוט, עשה עצמו **כאח** אליו לרדוף להצילו, ע"כ נאמר "כי נשבה אחיו". ע"כ.

כאשר שרה אמנו ראתה שישמעאל משחק עם יצחק... זעקה שרה (וירא כ"א י'): "גרש האמה הזאת ואת בנה", ולכאורה מה רע במשחקים משותפים עד כדי כך שצריך לגרש את ישמעאל? אלא חז"ל מגלים לנו את הסוד, תיבת "מצחק" יש בה עוד משמעויות ש"ד וכו', כלומר זה נראה משחק בלבד, אך יצחק עלול ללמוד ממנו להיות רוצח ח"ו.

דוגמא נוספת: לאחר שיעקב נפגש עם עשו הרשע כאילו השלים עמו, הציע לו עשו (וישלח ל"ג י"ב): "נסעה ונלכה ואלכה לנגדך", נחיה זה עם זה באהבה אחוה ורעות... השיב לו יעקב: "אדני יודע כי הילדים רכים"... כלומר אתה סבור להתחבר עם ילדי הקטנים ועי"ז להורידם מהדרך... "יעבור נא אדוני לפני עבדו"... כלומר טועה אתה! סע לבדך "ואני אתנהלה לאטי לרגל המלאכה ורגל הילדים... מלאכת ההישמרות מחבר רע, הן אני והן הילדים.

גם במצות 'פריקה' נאמר (שמות כ"ג ה'): "כי תראה חמור שונאך רבץ תחת משאו...עזוב תעזוב עמו".

הרי מדובר כאן ב"שונאך", אדם שמותר עפ"י תורה לשנאתו, אעפ"כ עזור לו, כמובא (חינוך מצוה פ'): כגון שראה עובר עבירה ביחיד והתרה בו ולא חזר, מותר לשנאתו... (אעפ"כ) העובר עליה, ביטל עשה ומראה בעצמו מדת האכזריות, שהיא מדה מכוערת, וכל שאין מרחם על הבריות אין מרחמין עליו מן השמים. ע"כ.

למדים אנו מהפרשה - להיות טוב **לכל** אחד, אך לא עם כל אחד! (באר יחיאל)